

ТЕЛЕ

№23 (1369)
9 червня 2022

ЕКСПРЕСС

Інформаційно-рекламний щотижневик ТОВ «Телерадіокомпанія «ГОК»

Четвертий місяць війни не такий, як другий, і не такий, як перший. Адже перший - це про тваринний страх, другий - про невимовний біль та лють, третій - про вкрадене життя, а четвертий - це вже про зовсім інше.

Четвертий місяць війни, з одного боку:

~ це понад 9735 сирен, які наша країна чула за ці дні;

~ це коли твоя стрічка новин у FB стала схожою на некролог; адже війна забирає дім, рідних, дитинство і залишає сльози, руїни, голод;

а з іншого боку, це:

~ борщ, який господиня готує в печі на руїнах хати після бомбардування ружського міра;

~ дірки від куль на паркані, які мешканці в Гостомелі та Бучі перетворили на квіти;

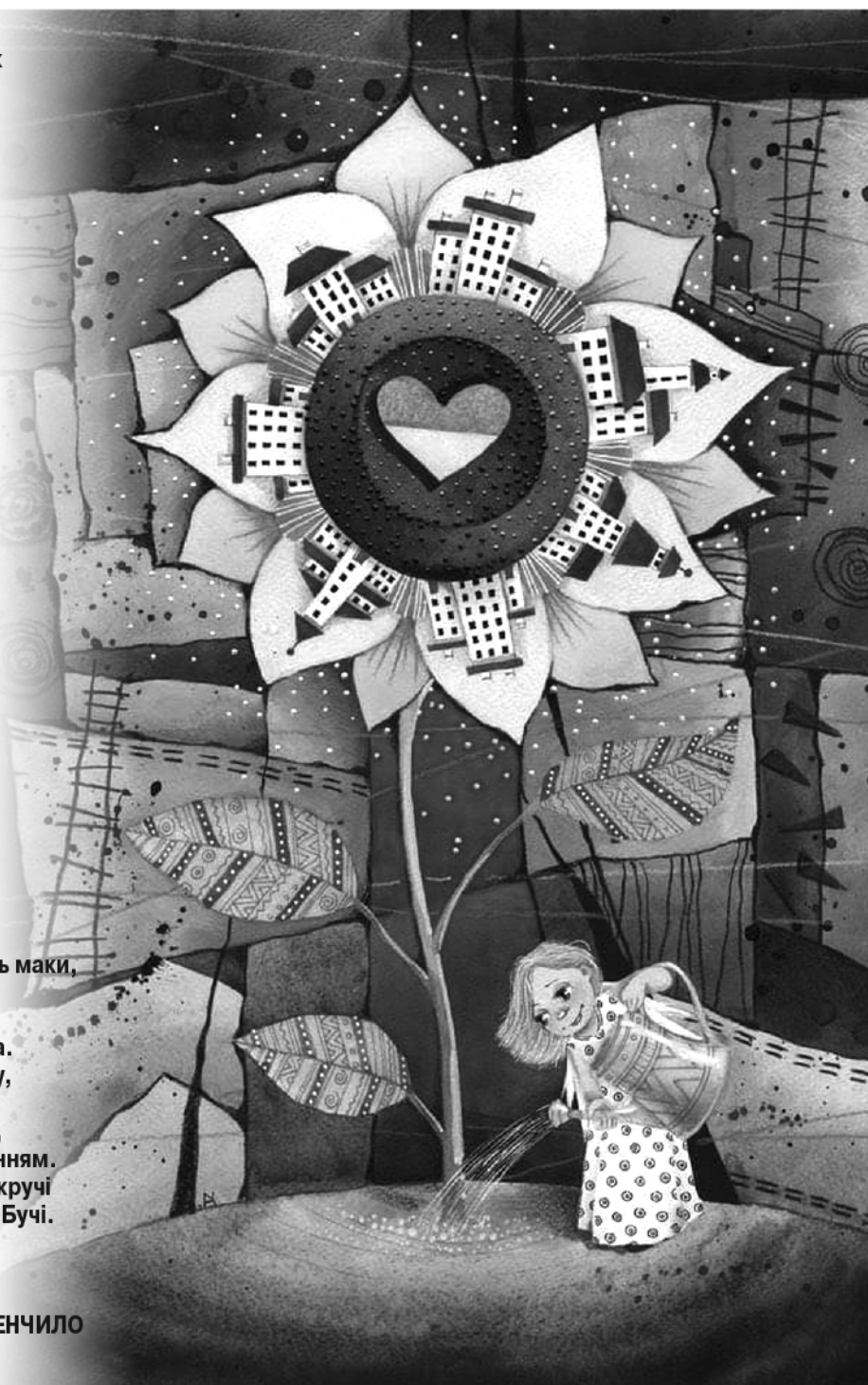
~ коли, обтрусивши спинку від попелу, з-під танка виходить рудий котик, і все починає крутитися навколо нього, ніби війни вже немає, а розбиті танки - то просто такий реквізит для котячої фотосесії;

~ це клумба на честь ЗСУ у зруйнованому Харкові й харківські випускники, які танцюють прощальний вальс біля руїн своєї школи.

Адже попри розбиті мрії, плани та життя, ми вже напевно знаємо ціну нашої свободи в цій війні. Війні, в якій ми переможемо, бо іншого виходу немає.

І прийде час - по всій Землі розквітнуть маки,
І заспівають кобзарі пісні про Харків,
І на оновленій ріллі життя воскресне,
І всі чужинські кораблі зламають весла.
Тоді відновиться Закон - і, попри втому,
Святий Небесний легіон піде додому,
І стане плугом автомат, а небо - синім,
І в ґрунт останній окупант впаде з насінням.
І прямо з раю навпростець повз степ і кручі
Крізь море соняхів Творець прийде до Бучі.
І вийде мати за село назустріч сину,
І будуть правда, і любов, і Україна.

Автор вірша Артем СЕНЧИЛО

100 днів повномасштабної війни: Полтавщина станом на 3 червня

~ За час повномасштабної війни зазнали обстрілів Миргород, Кременчук, Полтава, Карлівка, а ще Лубенська та Терешківська громади.

~ Із 44 ракет, які військові РФ випустили по населених пунктах Полтавщини, п'ять збили українські військові. Решта поцілили, зокрема, по військовому об'єкту та критичній інфраструктурі - такій, як теплоелектроцентральною та нафтопереробний завод у Кременчуці. По останньому 24 квітня було випущено 9 російських ракет.

~ Унаслідок ворожих дій пошкоджень зазнали близько півсотні будівель. Під категорію «зруйновані будівлі» підпадають і ті, де повибивало вікна, зруйновані дахи будинків.

~ Завдано збитків на 242 мільярди гривень.

~ Повітряні тривоги по області оголошували 416 разів, найдовша з них у Пиря-

тинській громаді 16 березня 2022 року тривала 08:29:32.

~ Військові, співробітники СБУ, поліціянти, бійці ТРО, мисливці, лісівники захопили в окупантів більше 20 одиниць важкої техніки.

~ Із початку війни медичні заклади області надали допомогу 1500 бійцям та 5000 осіб із числа ВПО, 526 немовлят народилося на Полтавщині в сім'ях, яким довелося переїхати зі своїх регіонів.

~ Укладено 3145 шлюбів. 2258 свідоцтв про народження отримали батьки малюків.

~ Зареєстровано 186 тис. переселенців, близько 46 тис. - це діти. 7600 дітей навчаються в закладах середньої освіти Полтавщини.

~ Більше 10 тис. приватних домовласників прихистили 32 тис. переселенців. Найбільша кількість людей, які залишилися на ночівлю за добу на Полтавщині, складає 350 тис. осіб.

~ Понад 4000 т гуманітарних вантажів пройшло через полтавський гуманітарний центр. З них понад 1000 т поїхали на Харківщину, 600 т - на Сумщину, більшість роздали на території Полтавської області.

~ Близько 100 волонтерських центрів працюють на території області.

~ Створено понад 60 добровільних формувань тероборони.

~ Роздано 150 тисяч продуктових наборів.

~ Засіяно 1,4 млн га площ, на 100 % виконано завдання щодо посівної.

~ Працює 95 % закладів громадського харчування та послуг.

~ Виконання бюджету складає 127 %.

Газета «Телеекспрес»

Засновник - ТОВ «Телерадіокомпанія «ГОК»

Відповідальний за випуск - редакторка О. О. Тарантіна

№ 23 дата виходу 09.06.2022 Наклад 1150 Замовлення № 172

Ціна за домовленістю.

Адреса редакції газети «Телеекспрес»:

39800, Полтавська область м. Горішні Плавні, проспект Героїв Дніпра, 54

Тел. (05348) 44508, 44500 E-mail: teleexpress@trkgok.pl.ua

Друк виконано ТОВ «Комплекс»

м. Дніпро, вул. Автотранспортна, 23

Реєстраційне свідоцтво ПЛ-738 от 20.02.2006 р.

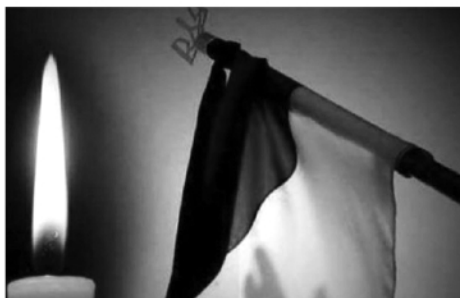
Редакція не завжди поділяє точку зору авторів публікацій. Автор несе повну відповідальність за достовірність інформації, точність наведених фактів. У телепрограмі можливі зміни.

Використання матеріалів тільки з дозволу редакції.

Відповідальність за зміст рекламних оголошень несе рекламодавець.

ВІД ПЕРШОЇ ОСОБИ

З початку військового вторгнення рф життя кожного українця зазнало кардинальних змін. Змінилися плани й задачі адміністрації нашого міста. Про те, на чому акцентує нині увагу місцева влада, розповів міський голова Горішніх Плавнів Дмитро Биков.

- Розкажіть про роботу органів місцевого самоврядування, територіальної громади щодо підтримки фронту й тилу.

- Від початку війни в Україні триває загальна мобілізація військовозобов'язаних. Чимало громадян добровільно вступили до лав ЗСУ чи територіальної оборони. Від Горішньоплавнівської міської територіальної громади станом на 6 червня мобілізовано 741 особа. З них 54 чоловіки із числа внутрішньо переміщених осіб (ВПО).

Резерв на призов становить 447 осіб, з них числі 147 ВПО.

З перших днів війни допомагаємо військовим. Надали допомогу п'яти військовим частинам, яка включала продукти харчування, медикаменти та перев'язувальні матеріали, трикотажні вироби,

спальні мішки та засоби особистої гігієни на загальну суму більше 1 млн грн. Для забезпечення потреб особового складу територіальної оборони ЗСУ придбано дизпаливо (43 тис. грн), військову форму і обмундирування (футболки, панамы польові тактичні, костюми польові, підсумки тактичні) на 1 млн грн.

Для військових і добровольчого формування територіальної громади закуплено бронезилети, шоломи, тактичні аптечки, рації, тепловізори та інше спорядження на 3 млн грн. До лав ЗСУ підприємствами нашої територіальної громади направлено 83 одиниці техніки. Від імені громади дякую компанії Ferrexro, почесним громадянам міста Костянтину Жеваго, Олександрові Морозу, Віктору Лотоусу за вагому фінансову підтримку громади, військових, внутрішньо переміщених осіб у часи війни.

- В умовах воєнного стану важливо мати продовольчий резерв, підтримувати внутрішньо переміщених осіб, соціально незахищені верстви населення. Як із цими завданнями справляються в Горішніх Плавнях?

- В умовах воєнного стану сформовано запас продовольчих товарів. До нього входить борошно - 10 т, крупи - 9 т, макаронні вироби - 5 т, олія - 1360 пляшок, цукор - 5 т, чай - 5000 пакунків, паштет курячий - 2000 банок, тушонка м'ясна

За цей час наша громада із військовими почесними попрощалася з десятьма воїнами Збройних сил. Імена героїв, які віддали життя за Україну, ми пам'ятатимемо і шануватимемо все своє життя. Це Анатолій Назаров, Денис Свиридов, Євгеній Семенов, Іван Білецький, Олексій Брідня, Ярослав Таран, Віктор Дичук, Володимир Гармаш, Олександр Кравченко, Олексій Яцков.

- 55 тис. банок (27 т), молоко сухе - 10 т, молоко згущене - 500 кг, продовольча пшениця - 115 т (у перерахунку на борошно - 65 т). Для формування продовольчого резерву було виділено 7,4 млн грн. Цей продовольчий запас розрахований на забезпечення продуктами харчування мешканців громади на сім діб на випадок надзвичайних ситуацій.

Підтримці внутрішньо переміщених осіб і малозахищених верств населення приділяється особлива увага. За 100 днів війни до єдиної приймальної управління соціального захисту населення звернулися 8544 особи, з них 8344 - це ВПО. На облік прийнято 7863 заяви від внутрішньо переміщених осіб, заяв на виплати - 5915. Особам, які звернулися до 30 квітня 2022 р., виплати проведені. Фінансування з державного бюджету розпочато у квітні.

Довоєнні виплати державних соціальних допомог, пільг та субсидій здійснюються в повному обсязі. З початку року призначено субсидій на загальну суму 26 млн грн, пільг - на 4,2 млн грн, із них готівкою - 1,7 млн грн. З 1 травня поточного року субсидія призначена в автоматичному режимі (без звернення громадян) для 4393 сімей на загальну суму 814 тис. грн.

ПОДІЇ ТИЖНЯ

• В Україні поступово відновлюють роботу дитячі садки. Майже тисяча закладів по всій країні вже приймає дітей, найбільше - на Заході.

За інформацією відділу освіти Горішньоплавнівської міської ради, з 6 червня в місті працюють уже п'ять закладів дошкільної освіти: «Росинка», «Сонечко», «Дюймовочка», «Золота рибка», «Казка».

Як зазначалося раніше, в усіх закладах, які відновили свою роботу, створені умо-

ви щодо роботи в літній період. Також найважливішим аспектом, як і раніше, залишається питання безпеки дітей.

• 6 червня близько 14-ї години від медиків міста до відділу поліції № 2 Кременчуцького райуправління надійшла інформація про госпіталізацію чоловіка з тілесними ушкодженнями, ймовірно отриманими внаслідок вибуху невідомого предмета.

- За попередньою інформацією слідчих, 40-річний потерпілий отримав ушкоджен-

ня унаслідок вибуху, що стався під час розпилювання ним набою в підсобному приміщенні, - зазначив т. в. о. начальника поліції Горішніх Плавнів Дмитро Забігайло.

За оцінкою лікарів, у постраждалого стан середньої тяжкості. Відомості про подію внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань за статтею 128 (необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження) Кримінального кодексу України. Слідчі досліджують обставини події.

Ольга ТАРАНТИНА

Плани на літо

Рахуючи дні війни, не кожен і схаменувся, що на календарі вже червень. Почалась та пора року, до якої в усіх особливе ставлення. З дитинства ми чекали саме її, щоб зануритись у три місяці незабутніх пригод. Ставши дорослими, саме на ці найспекотніші місяці планували такі відпустки, які б весь рік могли зігрівати нас спогадами. Саме ця пора завжди щедро балувала нас яскравим сонцем, стиглими фруктами, неповторним відпочинком та відчуттям безтурботності. Та чи так буде цього року?

Як бачать горішньоплавняни цьогорічне літо? Чи мають якісь плани? Із такими запитаннями ми вийшли на вулиці нашого міста.

Дорослі вже, мабуть, і не пригадують, про що щороку, повернувшись у вересні за шкільну парту, писали у традиційному творі на тему «Як я провів літо». А ось у **Аліни** попереду ще не один такий твір, бо вона учениця 6-го класу:

- Я дуже люблю літню пору, адже це час канікул, у мене багато вільного часу. Дуже сподіваюся, що цього літа я зможу, як завжди, відпочивати, купатись та гуляти з друзями. Раніше влітку ми зазвичай їздили до бабусі, що мешкає в сусідній області. Хоча в нашій родині поки що не обговорюють плани на літо, та

здається, що проведе його в місті. Мама хоче залишатися саме тут, незважаючи навіть на те, що тато пропонує десь поїхати, поки в країні неспокійно. Сподіваюся, що зовсім скоро війни вже не буде. А знову буде безпечно, і поряд будуть усі мої друзі.

Далеких планів не будує **Володимир**, бо щодня має стільки турбот, що й голови немає коли підняти.

- Наперед сильно зараз не загадаєш. Ось тільки нещодавно виписався з лікарні, тож треба надолжувати справи. Я вже багато років працюю сам на себе, тому не маю ані вихідних, ані відпусток. Тим більше, що платити найомним працівникам зараз можливості немає. Влітку вже третій рік поспіль відпочиваю в місті.

Дружині все обіцяв, що поїдемо до Єгипту. Та то коронавірус, а тепер ось війна. Нині час дбати не лише про себе, а й по можливості, якщо вже не довелось бути на фронті, то долучатись до допомоги волонтерам. До того ж саме перед війною почали робити ремонт у будинку. Зрозуміло, що в лютому та березні було не до облаштування домівки. Та потрібно ж довести до ладу розпочате. Тим більше, що матеріали були заготовлені. До роботи долучився мій брат, який до війни займався ремонтами у Дніпрі. Тепер, втративши там роботу, прийшов до нас і погодився допомагати мені. Переконалий, що незважаючи на воєнний стан у країні, треба жити! І навіть попри те, що кожен день прокидаєшся із думкою: прилетить сьогодні чи ні? Та що ж тепер через них не жити? Нас не перемогли!

Поки що не до планів на майбутнє і **Євгену**, який є найманим працівником і цілковито залежить від успішності поновлення роботи трикотажного бізнесу.

- Які ж зараз плани? - невтішно зітхає чоловік. - Звісно, що поки війна та не налагоджена економіка, то не до планів на літо. Раніше, мабуть, як і більшість, ділив свою відпустку на дві частини, щоб одну взяти взимку, а іншу - влітку. Треба було встигнути і відпочити, і до батьків з'їздити. А цього року поки що невідомо, чи буде сенс у тій відпустці та чи буде взагалі така можливість. Усе поки що невідзначено і невідомо. Через цю війну не просто все змінилось, а й втрачалося бачення навіть найближчого майбутнього. Ось із роботою не все просто. Добре, що вона взагалі є. Обсяги, зрозуміло, не ті, але хоч щось. Тож поки що доводиться не планувати літо, а вірити в перемогу. А потім уже надолужимо.

Наступна співрозмовниця, як і всі члени її родини, працює на комбінаті, тож **Ольга** дивиться в майбутнє більш упевнено:

- Дякуючи стабільній роботі Ferrexpo, родина фінансово забезпечена. Ось тільки думок про літній відпочинок за-

раз немає. Є бажання спокійно пережити цей час. Просто бути вдома разом із дітьми. Ми й раніше нечасто їздили за кордон, зазвичай відпустку проводили в Горішніх Плавнях або ж їздили до родичів у Черкаси. А тепер взагалі не до подорожей - хочеться зачітись удома. Тим більше, що діти взагалі не розуміють, що відбувається. На їхню долю випав коронавірус із карантин, а тепер війна. Їхнє життя починається не просто, і до постійних випробовувань не виходить звикнути. Вони постійно в очікуванні, що ж буде далі. Звісно, намагаємось пояснити, заспокоїти. Хочеться їх урятувати від цього жаху, тому здається, що залишатись у нашому місті сьогодні чи не найправильніше рішення. Тут тобі і ліс, тут і річка. А головне, що вдома і всі разом. Дітям, звісно, не вистачає колишнього життя, нових вражень, багато хто з друзів виїхав, навіть за садочком та школою вони сумують, і їм хочеться виїхати хоча б до Кременчука. Намагаємось якимось чином підлаштуватись до нових реалій життя. Та віримо, що це ненадовго. Знаю, що ще буде складно. Головне перемогти, а вже потім, як відновимо країну, як усе відбудуємо, то й будемо подорожувати. А поки що почекаємо. Терпіння є, сили є, віра в перемогу є, та є і заради чого вірити в перемогу та подальший успіх країни.

А як щодо моїх планів? Цього літа я планую жити. І не одним днем, а з думками про майбутнє. Кожне літо трапляється лише один раз і, як стверджував Бредбері, має бути не тільки зовні, але і

всередині. Як би ворог не намагався подолати нашу країну, йому ніколи не зруйнувати те, що ми маємо в душі, - гарячу віру в те, що вистоїмо і будемо жити, будуючи плани не лише на літо, а й на подальше майбутнє.

Після 24 лютого **Олегу** кардинально довелося змінити плани не лише на літо. Чоловік планував на цей рік родинний відпочинок, до якого вперше мала приєднатись онука.

- Після початку повномасштабного вторгнення мій світ змінився. 8-річна війна на Донбасі до цього вже встигла стати, мабуть, для більшості з нас чимось хоч і невід'ємним, але вже звичним. Ми змирилися з тим, що ведуться бойові дії. Ну, а лютий наче розбудив усіх. І дякува-

ти Богу, що не лише в Україні. Із жахом думаю, що б могло статись, якби на наш бік не став увесь світ. Виїхати з країни думок не було, бо весь час сподівався, що це ненадовго. Тому навіть родинною будували плани на відпустку. Хотілося звозити онучку на море. Та сталося не так, як гадалося. Минулого тижня я був у військкоматі. Речі зібрані. Чекаю виклику. Тепер мої плани на літо - це передова.

Софія ІСТОМІНА

КАРТИНКИ З МЕНТАЛІТЕТУ

Літо, навіть в умовах воєнного стану, налаштовує українців на відпочинок. Дехто вже навіть відкрив купальний сезон. Серед них багато дітей, які цими літніми канікулами позбавлені організованого відпочинку в оздоровчих таборах. І, на превеликий жаль, на цей період багато хто з них залишатиметься сам собі господарем.

Субота. Дитячий пляж.

Батько з двома дітьми грає у фризбі. Оскільки діти різного віку, то збоку це більше схоже на командну гру: малеча проти батька. Поряд на покривалі - зона вболівальників. Це мама та йоркширський тер'єр. Через деякий час склад команд міняється. Тато грає проти мами, а серед вболівальників - діти і той же йоркширський тер'єр...

Метрів за двадцять від них інші відпочивальники. Простиралла, скатертина, їжа, напої і діти. Діти, які нікому з дорослих не цікаві від слова «зовсім». Відволікаючись від так званого «спілкування», дорослі періодично вигукують у їхній бік: не ходи, не лізь у воду, дай відпочити, не заважай...

У цьому житті свій вибір кожен робить сам. І як кому жити, відпочивати, виховувати дітей, кожен вирішує особисто. Але за повідомленням речниці рятуваль-

ників області Світлани Рибалко, 4 червня у річці Ворскла в Полтаві втопився 10-річний хлопчик, який залишився без нагляду дорослих і сам грав у воді... Це перший загиблий за літній період 2022 року.

За даними ООН, щороку в країнах Європейського регіонального бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я тонуть 1400 дітей. Утоплення, як повідомляється, входить до десяти основних причин смерті дітей та молодих людей. Понад половина всіх потопельників - особи молодші за 25 років, а найбільшому ризику піддаються діти віком до

п'яти років. Тож вирішуйте самі і майте гарне літо, горішньоплавняни.

Р. С. Начальник Полтавської ОВА Дмитро Лунін щодо можливої заборони чи обмежень для громадян під час купального сезону в умовах війни наголосив на тому, що кожен мешканець області має сам планувати, як зможе сховатися в укриття під час повітряної тривоги. Під час купання або відпочинку на березі річки кожен має сам нести відповідальність за своє життя.

Ольга ТАРАНТИНА

Із полтавським присмаком

Ганок гуртожитку політехнічного коледжу замайорів яскравими вишиваними барвами. Таку красу вдалося створити завдяки викладачам, студентам і переселенцям, які тимчасово проживають тут.

Із 4 березня гуртожиток Політехнічного коледжу КрНУ ім. М. В. Остроградського гостинно прочинив двері для тих, хто покинув свої оселі через початок війни. Й викладачі закладу, й небайдужі

містяни, й благодійники зробили все, щоби внутрішньо переміщені особи (ВПО) мали все необхідне для проживання й почувалися як удома.

Із плином часу прибулі адаптувалися під нові умови проживання й почали проявляти ініціативу в буденних справах коледжу. Під час загального прибирання території закладу якраз зайшла мова й про День вишиванки - важливе свято для всієї української нації. Один із ВПО - художник Сергій Петров запропонував прикрасити вишиваним візерунком ганок

гуртожитку. Він порадив обрати саме полтавську вишивку, щоб і символічно, і легко можна було впоратись, і сам керував процесом.

Директорка Політехнічного коледжу КрНУ ім. М. В. Остроградського Наталія Дзина підтримала цю ініціативу. Викладачі вирішили власним коштом купити недешеву, але стійку до погодних умов фасадну фарбу, потрібну для зображення орнаменту. Та переселенці, які нині проживають у гуртожитку, як і небайдужі благодійники, теж долучилися до фінансування проекту.

Студенти закладу залюбки взяли участь у захоплюючому процесі створення вишиваного візерунка, працюючи у вільний від занять час. Спершу поверхню підшпаклювали й проґрунтували, щоб підготувати до нанесення візерунка. Потому роздрукували схеми й стали до роботи. Сергій Петров пояснив, що і як краще робити, розмітив контури, а молодь уже розфарбовувала.

- Приємно, що ганок гуртожитку такий гарний і патріотичний, - резюмує Наталія Дзина. - Цей шедевр підтверджує, що Україна була, є і буде! А ми потроху змінюємо світ на краще й продовжимо це робити.

Побачивши таку красу, деякі переселенці пообіцяли самі собі, що як повернуться додому, обов'язково намалюють такі ж вишивані візерунки на своїх ганках. Якщо, звісно, їхні будинки вціліють...

Краса з натури

З 1 до 14 червня традиційно учні художньої школи 1-4 класів проходять літню плернерну практику, під час якої вивчають малюнок, живопис та композицію. Діти просто неба роблять замальовки природи прямісінько на шкільному подвір'ї.

- Учні малюють усе, що бачать на власні очі, - квіточки, листочки, гілочки дерев, комашок, пташок, котиків, - розповідає директорка художньої школи Ольга Чередніченко. -

Діти проходять практику за змішаною формою: більше 80 %, за згодою батьків, приходять до школи, решта - вдома дистанційно, яким, звісно, займатися дещо складніше.

Щодня учні займаються впродовж двох академічних годин. Обов'язкова умова - мати із собою воду й панамки. Діти зображають натюрморти, порівнюючи гру

тіней на ягідках полуниці при різному освітленні й вивчаючи багатство відтінків. Після дистанційного навчання в загальноосвітніх школах діти радіють живому спілкуванню з викладачами й між собою, педагоги ж додають, що на свіжому повітрі й роботи в них виходять чудові.

Раніше під час плернерів учні художньої школи разом із викладачами творили в Парку культури й відпочинку, на набережній Дніпра. Там вони зображали з натури пейзажі, зокрема романтичні захід і схід сонця. На жаль, нині через імовірність повітряних тривог це неможливо, тож доводиться зображати пейзажі з фото. Проте шкільний майданчик має все необхідне для відпрацювання заданих тем - зараз тут квітнуть іриси, півонії, волошки й ромашки, є фруктові дерева, й навіть котики пробігають час від часу - словом, атмосфера сприяє творити.

Із 15 червня учні художньої школи йдуть на літні канікули. Навчання планують розпочати з 1 вересня. І викладачі, й діти сподіваються, що до цього часу в країні обов'язково настане мир.

Наталка ВЕРЕМЧУК

Малювати просто неба все, що впадає в око літньої сонячної днини, приносить набагато більше задоволення, ніж зображати щось, сидячи в аудиторії, - доведено учнями художньої школи. Вони саме проходять літню практику, від якої всі в захваті.

Індекс борщу: рахуємо по-нашому

За даними Держстату, станом на середину травня інфляція в Україні перетнула позначку в 16 %, як порівняти з 2021 роком. Найбільше подорожчали продукти та паливо. Приготувати борщ в Україні стає дедалі дорожче.

Зазвичай задля порівняння цін використовується «бутербродний курс». Це винахід видання The Economist, який визначає, скільки повинен коштувати бутерброд «БігМак» від «Макдональдс» у тій чи іншій країні, враховуючи її курс національної валюти. Але в Україні є свій національний курс, який називається «Індекс борщу», адже це одна з простих і традиційних страв для середньостатистичної української сім'ї. За вартістю каstrулі борщу можна відстежити, як змінюються ціни на базові продукти. Для розрахунку використовується рецепт, до складу якого входять 300 г свинини, 500 г буряка, 500 г картоплі, 200 г моркви, 300 г

в цині. Найбільше підскочила ціна на соняшникову олію - на 35 %, вартість якої в супермаркетах міста стартує від 55 грн за 0,85 л. Значно зросла ціна на томатну пасту - на 30 %. Станом на 6 червня вона коштує в середньому 41 грн за 250-грамове пакування. Капуста (34,55 грн), буряк (28,95-51,75 грн), картопля (9,50 грн), морква (25,95 грн) та цибуля (25,95 грн) також подорожчали від 20 % до 24 %. Найменше з борщового набору подорожчало м'ясо - його ціна зросла на 8 %, але оскільки це найдорожчий продукт серед усіх компонентів, це значно вплинуло на загальну вартість. Тож каstrуля об'ємом 3,5-4 л червоного борщу, звареного за традиційним рецептом, у середньому обійдеться у 113 грн, що на 7 % дорожче, ніж у довоєнний період станом на 23 лютого - тоді вона вартувала 80,92 грн. Найдорожчим інгредієнтом борщового набору є м'ясо, яке складає понад половину вартості страви. Без м'яса борщ коштує приблизно 50 грн.

Розраховуючи вартість страви, ми вважали, що найдорожчим продуктом є м'ясо. Але досі в магазинах Горішніх Плавнів такий стратегічно важливий продукт, як сіль, відсутній на прилавках. І ми не можемо зазначити його вартість, то можливо, що перше місце в цьому наборі продуктів за ціною посідає саме сіль.

Як мінялася вартість 5 л борщу за останні роки

* ціни зазначені станом на 06.06.2022 р. в м. Горішні Плавні

капусти, 200 г цибулі, 90 г томатної пасту, 30 г соняшникової олії.

Під час війни індекс вартості приготування українського борщу підвищився на 7 % - до 113 грн. Адже всі інгредієнти української національної страви зросли

Р. S. Війна, розв'язана рф, призводить до продовольчої кризи в країні. Саме тому кожен клатик землі в саду, на городі має стати місцем для самозабезпечення продовольством. Це означає, що кожен мешканець має щось посадити і ви-

вважали страшним гріхом. Так само, як і безгосподарське ставлення до землі. І завжди твердили: «Хоч війна, хоч чума, а город садити треба!»

Ольга ТАРАНТИНА

ЖИТОМИРСЬКИЙ БОРЩ

Інгредієнти: свинячі ребра - 400 г, капуста білокачанна - 400 г, картопля - 5-6 шт., морква - 1 шт. (середня), буряк - 2 шт. (середні), цибуля - 1 шт., гриби (сухі) - 60 г, журавлина - 10 шт., перець чорний мелений - на свій смак, сіль та цукор, лавровий лист - 3 шт., часник - 4 зубчики, соняшникова олія - 100 г, сметана, зелень кропу.

Приготування

М'ясо (ребра) посмажити на пательні, перекласти в каstrулю з водою та поставити на вогонь. Через 30 хвилин додати нарізану картоплю, за ще 10 хвилин - нарізану соломкою капусту та замочені в кип'яченій воді сухі гриби, варити 20 хвилин на малому вогні.

Щоб приготувати засмажку до борщу, на гарячу пательню налити олію для обсмаження цибулі, сюди ж кинути соломкою моркву та додати журавлинний соус, потім нарізаний соломкою буряк і тушувати 30 хвилин. Наостанок борщ приправляється заправкою, додаються спеції та часник, і страва доводиться до готовності.

Кожен день із вірою

Ми відрахували сотий день восьмирічного вторгнення ворога, який уже кількасот років намагається знищити нас - українців. Ми вистояли і стоятимемо, поки згинуть наші вороженьки, як роса на сонці. У цьому були переконані творчі генії століття тому, віру в нашу перемогу мають і сучасні генії літератури, які щодня фіксують почуття та думки земляків, що боронять батьківщину на всіх фронтах.

«Попри весь стоденний калейдоскоп почуттів, що складається з розбитих мрій, планів і життів, знаю лише одне напевне. Саме тому, що ми знаємо ціну нашої свободи, тому, що відчуваємо вагу нашої волі, ми у своєму домі зможемо навести лад». Так на сотий день після 24 лютого написав горішньоплавнянин Олександр Лук'яненко - знаний доктор історичних наук, доцент, завідувач кафедри культурології Полтавського національного педагогічного університету ім. В. Г. Короленка. А ще - непересічний письменник, обдарований поет та автор глибоких п'єс. Із початком повномасштабного вторгнення він пише лише один твір - щоденник. Щодня нова глава з'являється на його сторінці у фейсбуці.

- Відверто кажучи, я був готовий до того, що це вторгнення відбудеться, - говорить Олександр. - Набута роками навичка історика аналізувати події нікуди не дівається. До того ж я дуже довіряю інтуїції, і передчуття було таким, що рівно за місяць до вторгнення, 24 січня, в мене народився пророчий вірш.

- Благослови і змилуйся, Владико,
Коли навколо ворог віє дико,
Коли заляк соратник без'язико,
А страх і розпач стукають у дім, -
Благослови й помилуй!..
- Мир усім...

- Коли в «братерстві» скрутно до нудоти,
А у полях, що прагнуть праці й поту,
Ростуть рови, окопи, дзоти й доти
І в юні весен, і у цноті зим, -
Благослови й помилуй!..
- Мир усім...

- Благослови і змилуйся, Владико,
Як не знайду в собі ваги та ліку
Для гніву, болю, збурення та крику...
І борони зі мною отчий дім...
В молитві, слові й ділі.
- Мир усім...

Війна змінила всіх

- Говорити, що за час війни ми не змінилися, абсурдно, - міркує Олександр. - За ці дні я навчився робити те, що не міг та й не хотів робити раніше. Не хотів помічати у словах і діях знайомих, близьких, друзів та людей, на яких орієнтувався морально, до яких прагнув духовно. Можливо, навіть на щось свідомо заплющував очі. А тепер не можу. Орієнтири змінюються тоді, коли падає ширма. І ось вона впала. Багато з тих, хто говорив, замовк-

і розширилося за рахунок до того не знайомих людей доброї волі, що стали пліч-о-пліч, щоб допомагати.

Перші два дні він переказував гроші в усі наявні фонди, а на третій день кілька знайомих пішли до військкомату. Серед них був і однокурсник, який вирішив стати добровольцем та повідомив про це лише Олександр. І з цього моменту в чоловіка відкрився власний фронт - волонтерський, на якому він відтоді перебуває щодня без зупину, бо на підтримку чекає величезна кількість людей: вимушені переселенці, воїни на фронті та ті, хто в цю хвилину перебувають під бомбардуванням.

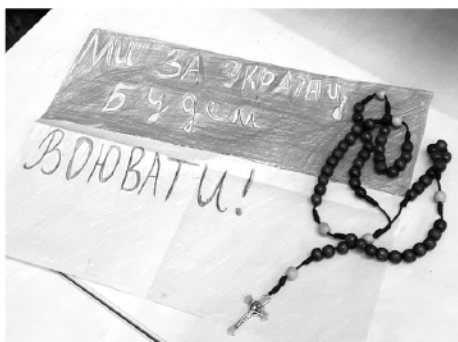
- Усе почалося з підтримки друга, а переросло в допомогу такій кількості людей, що вже і не порахувати, - ділиться співрозмовник. - Перші півтора місяця

ли, та й не просто так, а в очікуванні приходу росії. Інші навпаки - проявили голос на повну. Хтось зменшився до непомітних цяточок, а хтось несподівано проявився і посів помітне місце. Та кардинально мое оточення не змінилося. Помітно додалось

це було стихійне лихо, я просто інакше не назву, та якби не цей шалений волонтерський рух, ми б не вистояли. У ті перші дні мені, людині, яка читала лекції з історії культури та викладала іноземну мову, довелося працювати, як королеві

бензоколонки в перший робочий день: і будувати барикади, і готувати лісовози із дровами, і займатися постачанням пального, збором одягу, пошуком бензопил. Телефон не замовкав. Перші дні я не мав ані часу, ані сил навіть дзвонити батькам.

Тоді були лише повідомлення «все нормально» та короткі слова подяки всім, хто допомагав, чим міг. А на четвертий день війни прийшло усвідомлення, що потрібно воювати на всіх фронтах усіма можливими засобами, особливо якщо йдеться про ті, якими ти володієш віртуозно. Можливість працювати словом привела до появи щоденника у фейсбуці.

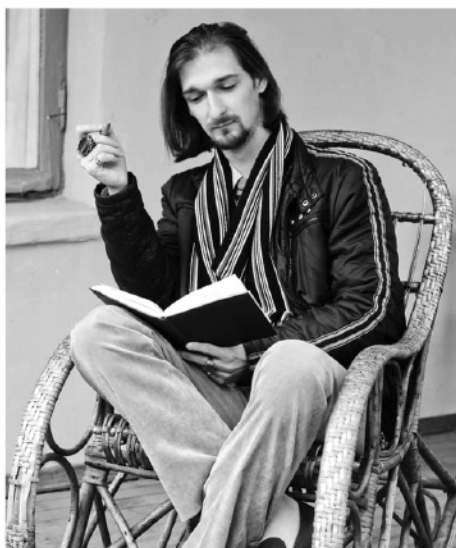
Щоденник

Письменник ніколи не пише для себе або читачів. Це робота з текстом, який говорить із читачем. Так міркує літератор. І додає:

- Є й такі моменти, коли ти наче говориш сам із собою та нібито чуєш, як вступає в діалог читач. Я зрозумів, що багатьом мої тексти потрібні, після того, як почав отримувати повідомлення та коментарі до своїх постів. І, відверто говорячи, коли на завершення насиченого дня не вистачало сил писати, то надихало розуміння, що хтось чекає твоїх слів. Тим паче, що більшість сторінок цього щоденника - це історії людей, їхні свідчення про різні ступені буття, про гарячі емоції.

Звісно, є там і вкраплення моїх особистих спогадів, але їх дуже мало. Переважно я намагаюся зробити таку образну, словесну фотографію людини, її почуттів, викласти життєву історію - те, що із часом може втратитись, а не повинно. Можливо навіть, що це такий спадок, адже я історик. Це той варіант, коли ти можеш охопити історію, поки вона ще жива в тобі.

Він не перечитує написане, бо вважає, що час для цього ще не прийшов. Навіть власні вірші автор перечитує тільки коли починає комп'ювати збірку. А що вже казати про сторінки щоденника? Крапку не поставлено, сюжет, на жаль, ще розвивається.

Єдиний момент, коли довелося перечитати написане, був на прохання латвійського видання, що запропонувало опублікувати частину цього доробку. Обрали для друку фрагменти про життя колег автора по мовній школі - двох сестер, які виїхали до Латвії. Видавців цікавив емоційно-історичний контекст боротьби за наше українство, бо, як виявилось, для Європи незрозуміле гаряче прагнення українців відстояти свою ідентичність.

А от зібрати всі дописи для друку в Україні Олександр не планував, та почали просити читачі.

- Узагалі я довго наважувався на створення прози, - визнає чоловік. - Цей вид літератури, як на мене, - це щось про значно старший вік. І хоч реальність повертає на прозу, та я себе ще дуже довго тримав у поезії. За весь час війни, щоправда, з'явився тільки один-єдиний вірш. До Дня матері. Як данина і моїй мамі, і матерям, які залишилися самі. Напевно, це був такий крик душі посеред прози. Але більше поки що не можу. Голова, руки, душа раз за раз зайняті зовсім іншим.

Що змушує триматись?

- Якось знайома запитала: «Що змушує тебе триматись?» На що я відповів: «Віра». Може, це прозвучить пафосно, але я вірю в того, хто нас не залишить. Якщо ми стоїмо, ми боремося, якщо з нами стільки людей, то з нами Бог. І в цьому сьогодні весь я, - пояснює співрозмовник. - Віру можна маніфестувати по-різному. Для когось віра - це літургія у храмі, а для когось

- це поцілувати дружину та піти на фронт із розумінням того, що можеш не повернутися. Але віриш, що вона на тебе чекає. А для когось - це, сидячи в окопі, знати, що твою спину прикривають побратими, з якими ви нездоланні. Нас усіх сьогодні єднає віра. І не лише в перемогу, а в те, що правда на нашому боці. Кажуть, надія помирає останньою. Ні, ми живі, поки є віра. А от поради, як не зневіритись, я не маю. Як на мене, це не ми зберігаємо її, а вона тримає нас. Її можна втратити, загубити, а потім віднайти. Там, серед окопів. На війні ж невірних немає. Тільки там віра - відчуття підтримки, розуміння того, що за бійців моляться, вибудовуючи зв'язок із кожного будиночка, з кожної хатинки, з кожної квартири в Україні. Вони там це відчують. Жоден історик, жоден аналітик не в змозі спрогнозувати, коли закінчиться війна. Єдине, в чому я впевнений, так у тому, що за нами правда, тож ми вистоїмо. Тому я вже знаю, яким буде останній запис у моєму щоденнику. Це буде найкоротший та найзмістовніший пост із одного слова: «Перемога».

Софія ПАЛЯНИЦЯ

Сто днів: втрати і здобутки

619 МЕДАЛЕЙ:

Від повномасштабного вторгнення російської федерації за підтримки білорусі в Україні страждає кожна галузь. І спорт не є виключенням. Та попри втрати і розруху, які принесла навала орків, українські спортсмени продовжують тренуватися, виступати на змаганнях і прославляти нашу мужню країну на міжнародному рівні. Ми зібрали основні цифри, якими було відзначено 100 днів війни у спорті України.

Перемоги на спортивному фронті

Із початку повномасштабного вторгнення росії в Україну українські спортсмени та спортсменки вибороли на офіційних міжнародних змаганнях з олімпійських, неолімпійських видів спорту і видів спорту осіб з інвалідністю 619 нагород:

- 296 золотих,
- 176 срібних,
- 147 бронзових.

Санкції проти агресора

За дорученням і в координації з Офісом Президента України Мінмолодьспорт працює над посиленням санкційного тиску на країни, які здійснюють повномасштабну збройну агресію проти України. Мета - повна ізоляція росіян та білорусів від світового спорту вищих досягнень, доки не буде відновлена територіальна цілісність України та не будуть відшкодовані всі завдані ними збитки.

Станом на 30 травня проти росії та білорусі застосовано 125 спортивних санкцій:

- олімпійські види спорту - 43 санкції,
- неолімпійські - 68 санкцій,
- паралімпійські - 12 санкцій,
- спільні для олімпійських та неолімпійських - 2 санкції.

Серед найвідчутніших - заборона росіянам і білорусам брати участь у Всесвітніх іграх-2022. Російські і білоруські збірні усунено від участі у зимових Паралімпійських іграх та літніх Дефлімпійських іграх.

Санкції запровадили UEFA, Європейська спортивна організація глухих (EDSO), найбільші міжнародні спортивні федерації: з баскетболу (FIBA), тенісу (ITF), карате (WKF), таеквон-до (ITF), дзюдо та інші.

Збитки спортивній інфраструктурі

Ворог завдав спортивній інфраструктурі України збитків на суму близько \$110 млн.

Постраждали 73 спортивні об'єкти: частина з них повністю зруйнована, у решти - пошкодження даху.

«Ми збираємо дані, вже працює група з відновлення спортивної інфраструктури та загальному спорту після закінчення війни. Напрацьовуємо, що доведеться відновити, що побудувати, які умови ми маємо створити для спортсменів. Планів багато, бо необхідно зберегти спорт найвищих досягнень, щоб Україна була конкурентоспроможна на Олімпійських іграх не лише у 2024 році, а й у 2028 та всіх подальших», - наголосив міністр молоді та спорту Вадим Гутцайт.

Стріляти наші вміють

Відразу дві нагороди здобув представник нашого міста Максим Городинець на етапі Кубка світу з кульової стрільби.

У столиці Азербайджану з 27 травня до 7 червня тривав Кубок світу зі стрільби кульової. Напередодні для підготовки до цих змагань збірна команда України прибула до Угорщини, де нашим спортсменам забезпечили гідні умови для тренувань.

На етап Кубка світу з кульової стрільби до Баку Україна відправилася у складі 24 стрільків.

Загалом наша збірна завоювала там 9 медалей: 2 золота, 4 срібла та 3 бронзи. Це найбільша кількість нагород серед усіх учасників турніру.

У складі української команди виступав і наш земляк Максим Городинець. 23-річний стрілець, віцечемпіон Європи-2021 у чоловічій команді, вихованець тренера Віктора Недбайла зумів вибороти на етапі Кубка світу відразу дві нагороди.

Першою для Максима Городинця стала бронза у вправі 25m Rapid Fire Pistol Mixed Team. Він виступав у парі з Анастасією Німець. У стрільбі з малокаліберного пістолета на 25 метрів серед змішаних команд у боротьбі за третє місце українці взяли гору над мікстом із Таїланду - 16:6.

Наступного дня горішньоплавнянин виборов срібло у вправі 25m Rapid Fire Pistol Team Men. Максим Городинець, Володимир Пастернак і Павло Коростильов у стрільбі з малокаліберного пістолета на

25 метрів серед чоловічих команд зуміли піднятися на другу сходинку п'єдесталу пошани. Українці були серед лідерів на всіх етапах кваліфікації. А у фіналі поступилися збірній Південної Кореї з рахунком 13:17. Ця нагорода стала останньою в українській скарбничці медалей етапу Кубка світу з кульової стрільби в Баку.

Підтримувати форму

Іще одну товариську зустріч провів ФК «Гірник-Спорт». У рідному місті він зустрівся на полі з друголіговою командою СК «Полтава».

Товариський матч між ФК «Гірник-Спорт» (перша ліга) та СК «Полтава» (друга ліга) відбувся на стадіоні спорткомплексу

«Юність» у Горішніх Плавнях у суботу, 4 червня. Під час зупинення чемпіонатів України команди проводять такі зустрічі, щоб підтримувати форму та допомагати молодим гравцям набувати змагального досвіду. Саме таких було чимало у складі горішньоплавнівської команди цього разу. Натомість полтавці, хоча й представляють другу лігу, але приймали до нас досвідченим колективом.

Гра відразу пішла досить напружена. Активними на полі були гості. Від їхніх атак неодноразово наших «гірників» рятував голкіпер Станіслав Козлов. Та все ж два голи, авторами яких стали два Дмитра - Щербак та Копитов, у наші ворота полтавці забити зуміли.

Після перерви Юрій Батюшин зумів вдало завершити гольову комбінацію і тимчасово скоротив рахунок - 1:2. Та більшого гравці СК «Полтава» не дозволили. Мало того, вони змогли ще двічі поцілити у ворота господарів: Вадим Таранушич і Олександр Пось довели рахунок до неприємного для «гірників» 1:4.

Та не забуваємо, що матч був товариським, тож головної мети - набратися ігрової практики для молоді нашими «гірниками» було досягнуто. Адже є передумови, що вже в серпні цього року розпочнеться чемпіонат України з футболу на всіх рівнях: УПЛ, перша ліга, друга ліга та чемпіонат України серед жінок.

Про плани відновлення футболу в Україні під час воєнного стану розповів президент УАФ Андрій Павелко: «Я говорив із Володимиром Зеленським про те, наскільки важливо відволікти людей футболом. Від дітей до старих - усі зосереджені на війні. Щодня вони отримують інформацію про загиблих, про наслідки війни. Ми говорили про те, що футбол має дуже велику силу, щоб допомогти людям думати про майбутнє, тому що зараз люди, звичайно, не в доброму гуморі. Вони в найгіршому настрої. Говорили, як зробити, щоб футбол допоміг нам думати про майбутнє. Тому ми разом із Пре-

зидентом України ухвалили рішення, що в серпні відновимо чемпіонат України. Будемо грати на всіх рівнях: УПЛ, перша ліга, друга ліга, жіночий чемпіонат. На всіх рівнях ми розпочнемо у серпні. Рішення ухвалено спільно з Президентом України. Я повідомив Чеферіна та Інфантино, що ми відновимо чемпіонати під час воєнного стану в Україні, під бомбами. Ми розраховуємо на їхню підтримку, обговорюємо деталі. Також обговоримо з нашою військовою радою та урядом, як це безпечно все організувати».

Нагадаємо, що наприкінці квітня було оголошено про дострокове завершення УПЛ через повномасштабне вторгнення росії. А пізніше аналогічні рішення були ухвалені щодо першої та другої ліг.

Наші за кордоном

Вихованці спортивних клубів Горішніх Плавнів, які тимчасово виїхали з України, продовжують тренування й виступи на змаганнях за кордоном. Чергові призові місця вибороли хлопці-дзюдоїсти.

• 28 травня вихованець ЦДР «Елефант» Максим Соляник узяв участь у змаганнях із дзюдо в Чехії. Це був Кубок міста Пардубіце серед юнаків 2012-2013 років народження. Наш хлопець виступав у ваговій категорії до 30 кг. На татамі цього дня йому не було рівних у своїй вазі. Максим одержав п'ять дострокових перемог! Це дало йому можливість піднятися на найвищу сходинку п'єдесталу пошани. Золоту медаль «елефантівець» отримувал під бурхливі оплески і з українським прапором на плечах.

• 4 червня в місті Новий Биджів (теж Чеська Республіка) відбувся ще один турнір із дзюдо CZECH CUP. За

інформацією тренера КЗДЮСШ «Олімпійські надії» Олександра Ємченка, участь у змаганнях узяв вихованець обласної школи Тимур Ємченко. Хлопець виступав у категорії U18 (у вазі 60 кг). «Тимур упевнено провів п'ять зустрічей та пройшов до фіналу змагань. І лише у фінальній сутичці поступився супернику», - зазначив тренер. Таким чином Тимур Ємченко став срібним призером турніру.

Сторінки підготувала
Ксенія КОВАЛЬЧУК